

Масові репресії 1939-1940 рр.

Роботу виконала:
учениця 11-А класу
СЗШ №281 м. Києва
Демченко Яна

**Прихід Червоної
армії у вересні
1939 р. на
західноукраїнські
землі викликав
піднесення серед
більшості
місцевого
населення**

*Прапор Червоної Армії, який
використовувався на радянських
пропагандистських плакатах та
поштових листівках, але не
використовувався насправді*

*Народний комісаріат
внутрішніх справ
(НКВС)*

Згідно з інструкцією НКВС, до категорії "ворогів народу" зараховувалися:

- члени колишніх політичних партій, організацій та товариств;**
- землевласники;**
- чиновники;**
- учасники визвольних змагань;**
- служителі релігійних культів;**
- згодом приєднали селян, які виступали проти насильницької колективізації**

Жертви терору НКВС в Західній Україні

Скрізь відбувалась широкомасштабна радянізація

Радянізація – політика запровадження в усіх сферах життя населення нових територій радянської моделі тоталітаризму.
Проводилась із застосуванням репресій

- була проведена конфіскація поміщицьких і церковних земель;
- націоналізація банків і великої промисловості;
- заборонена діяльність усіх політичних партій – українських, єврейських, польських;
- припинили діяльність громадські, культурні, наукові організації, зокрема «Просвіта», НТШ;
- були закриті всі нерадянські засоби масової інформації (газети, часописи тощо);
- проводились арешти лідерів багатьох легальних партій

Все активніше починали діяти органи НКВС

Справжньою трагедією для Західної України стала насильницька депортація частини населення на схід

Депортація – примусове переселення людей до іншого регіону країни або їх вислання за межі держави

Українці готуються до депортації в Казахстан, лютий 1940р.

Перший етап депортації припадає на лютий 1940 р. До Сибіру та Казахстану були відправлені представники польської адміністрації, військові, різні чиновники та члени їх сімей. Серед них були й українці, які свого часу перебували на польській службі

Перша масова депортація тривала 4 дні

Поїзд із депортованими

І.Білас оприлюднив інформацію, що станом на 13 лютого із західних областей України було депортовано 17 206 сімей, або 89062 особи.

Тих осіб, котрі з тих чи інших причин unikнули каральної операції до 14 лютого, згодом було вивезено до місць заслання

На початку квітня 1940 р. розпочався **другий етап** масового виселення, який охопив декілька груп населення, в першу чергу, діячів громадських і політичних організацій Східної Галичини

Серед виселених були не тільки українські націоналісти, але й члени колишньої Комуністичної партії Західної України (КПЗУ). Окрему групу спецпереселенців становили так звані «класові вороги»: підприємці, купці, заможні селяни

Друга хвиля депортації тривала майже два місяці – із 13 квітня

Доповідна записка Берії Сталіну, з до червня 1940 р.

пропозицією знищити польських офіцерів і підписами всіх членів

Політбюро

СССР

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

" 13 марта 1940 г.

№ 494/Б

г. МОСКВА

ЦК ВКП(б)

товарищу СТАЛИНУ

В лагерях для военнопленных НКВД СССР и в тюрьмах западных областей Украины и Белоруссии в настоящее время содержится большое количество бывших офицеров польской армии, бывших работников польской полиции и разведывательных органов, членов польских националистических к-р партий, участников вскрытых к-р повстанческих организаций, перебежчиков и др. Все они являются заклятыми врагами советской власти, предположенными ненависти к советскому строю.

Военнопленные офицеры и полицейские, находясь в лагерях, пытаются продолжать к-р работу, ведут антисоветскую агитацию. Каждый из них только и ждет освобождения, чтобы иметь возможность активно включиться в борьбу против советской власти.

Г. Калинин-31
Г. Каганович-32

13 144/07
СОВ. СЕКРЕТНО

07 5.11.40

Особи, які потрапили до списку на депортацію, попередньо піддавалися неодноразовим обшукам і реквізиціям. У переважній більшості це були беззахисні жінки та діти, що не могли чинити спротиву;

Точних даних про кількість осіб, які підлягали висланню, немає, оскільки польських офіцерів, на яких розповсюджувалася дія постанови, було знищено в Катині

Третій етап переселенців (червень 1940 р.) склали втікачі з Польщі, у більшості – євреї

Наслідки депортацій

- цілі народи були позбавлені громадянських і людських прав;
- кардинально змінилася чисельність і національний склад регіонів і республік СРСР;
- погіршилося соціально-економічне становище у регіонах, де проводилися депортації;
- з політичної карти СРСР зникли автономні області та республіки (Калмицька і Чечено-Інгушська тощо);
- змінилися кордони багатьох адміністративно-територіальних одиниць;
- землі депортованих народів заселили представники інших національностей;
- в окремих регіонах загострилися міжнаціональні відносини

Жорстоких репресій і переслідувань зазнали священнослужителі православної і греко-католицької церков. Політичні репресії, жорстокий контроль над суспільно-політичним життям великою мірою нівелював в очах населення ті позитивні зрушення, які відбулись в промисловості та у соціальній сфері, що послаблювало авторитет радянської влади у регіоні. Масові політичні репресії призвели до того, що у частини західноукраїнського суспільства зміцніли антирадянські настрої

Список літератури

1. <http://ukrmap.su/uk-uh11/1067.html>
 2. https://uk.wikipedia.org/wiki/Депортація_народів_у_СРСР
 3. http://pidruchniki.com/18430417/istoriya/masovi_represiyyi_komunistichnogo_rezhimu_zahidnoukrayinskih_zemlyah_1939-1941
 4. <http://ukrmap.su/uk-uh11/1067.html>
 5. http://pidruchniki.com/13710425/istoriya/radyanizatsiya_zahidnoyi_ukrayini
 6. <http://territoryterror.org.ua/uk/history/1945-1953/deportations/>
 7. <http://zno.academia.in.ua/mod/book/tool/print/index.php?id=131>
 8. <http://westudents.com.ua/glavy/29474-opr-utverdjenyyu-komunistichnogo-rejimu-v-zahdny-ukran.html>
 9. <http://nsportal.com.ua/book/1182>
 10. <http://urok-ua.com/dovidnyk-z-istoriji-ukrajiny-onlajn-10-11-klas/>
-

Дякую за увагу!
